

Dönem : 1
Toplantı: 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 301

Bâzı cürümlerden dolayı memurlar ve şerikleri hakkında takip ve muhakeme usulüne dair 1609 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin kaldırılması hakkında kanun tasarısı ile Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/175)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1611/1092

4 . 4 . 1962

Millet Meclisi Başkanlığına

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 27.3.1962 tarihinde kararlaştırılan «Bâzı cürümlerden dolayı memurlar ve şerikleri hakkında takip ve muhakeme usulüne dair 1609 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin kaldırılması hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İsmet İnönü

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının kişi hak ve hürriyetlerini koruyan ve teminat altına alan hükümleri arasında bilhassa kişi hürriyetini doğrudan doğruya ilgilendiren tevkif müessesesi Anayasasının teminatı altına alınmış ve tevkifi zorunlu kılan hallerde dahi bu yetki hâkimin takdirine bırakılmıştır.

Anayasanın 30 ncu maddesinin «suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler ancak, kaçmayı veya delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadiyle veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkimin kararıyla tutuklanabilir» hükmüne rağmen 1609 sayılı «Bâzı cürümlerden dolayı memurlar ve şerikleri hakkında takip ve muhakeme usulüne dair Kanun» un 3 ncü maddesi «Birinci maddede yazılı cürümlerden dolayı haklarında son tahkikatın açılmasına dair verilecek karar üzerine maznun derhal tevkif edilir ve mahkemede duruşma mevkuften ceryan eder» hükmünü ihtiva etmekte ve bu halde tevkifi mecburi kılmaktadır.

Tasarı, Anayasanın 30 ncu maddesi hükmü muvacehesinde mecburi tevkife yer veren 1609 sayılı Kanunun 3 ncü maddesini kaldırarak tevkif hususunu umumi hükümlere terk etmiş bulunmaktadır.

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/175
Karar No. : 20

21 . 9 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Bâzı cürümlerden dolayı memurlar ve şerikleri hakkında tahkik ve muhakeme usulüne dair 1609 sayılı Kanununun 3 ncü maddesinin kaldırılması hakkındaki kanun tasarısı komisyonumuza havale edilmekle Hükümet temsilcisi hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Filhakika 15 Mayıs 1930 tarih ve 1609 sayılı Kanunun 1 nci maddesinde mevzuubahis; irtikâp, rüşvet, ihtilâs, zimmet ve memuriyet vazifesini suiistimal suretiyle kaçakçılık, resmî müzayede ve münakasalara fesat karıştırmak, Devlet hariciyesine ait mahrem evrakı veya şifreleri ifşa etmek suçlarını işleyen, millî irade ile mansubolan veya olmıyan memurlar hakkında mezkûr kanunun 3 ncü maddesi; son tahkikatın açılmasına dair verilecek karar üzerine derhal tevkif edilecekleri ve mahkemede de duruşmanın mevkufen cereyan edeceği hükmünü taşımaktadır.

Bu hüküm Anayasamızın kişi güvenliği hak ve hürriyetleri ile ilgili 30 ncu maddesindeki «suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişilerin ancak kaçmayı ve delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadiyle bir fiil ve harekette bulunmaları hallerinde hâkimin takdiri» ile tutuklanabileceklerine dair esasına muhalif olduğundan komisyonumuzca «tevkif mecburiyetini» kaldıran Hükümet tasarısı aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip	
İstanbul	Denizli	Kayseri	Çanakkale
<i>İ. H. Tekinel</i>	<i>H. Oral</i>	<i>M. Göker</i>	<i>B. Arat</i>
Elâzığ	Erzurum	Erzurum	İçel
<i>N. Giray</i>	<i>S. Perinçek</i>	<i>N. Diler</i>	<i>M. Arıkan</i>
İçel	İzmir	Kayseri	Balıkesir
<i>C. Kılıç</i>	<i>M. Uyar</i>	<i>H. Aras</i>	<i>M. Tiritioğlu</i>
			İmzada bulunamadı
	Mardin	Uşak	
	<i>E. K. Aybar</i>	<i>A. R. Akbuynoğlu</i>	
	İmzada bulunamadı		

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No: 40
Karar No: 1/175

5 . 10 . 1962

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Bâzi cürümlerden dolayı memurlar ve şerikleri hakkında takip ve muhakeme usulüne dair 1609 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin kaldırılması hakkındaki kanun tasarısı, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü :

Gereğede belirtilen ve Adalet Komisyonunca müspet mütalâa olunan husus, komisyonumuzca da yerinde görülmüştür. Anayasamızın 30 ncü maddesine aykırı hüküm ihtiva eden, 1609 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin yürürlükten kaldırılması maksadiyle hazırlanmış olan tasarı aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu

Başkanı
İzmir
O. S. Adal

Sözcü
Edirne
İ. Ertem

Afyon K.
H. N. Bâki

Ankara
İ. S. Hatipoğlu

Kütahya
S. Sarpaşar

Sivas
İ. Göker

Sivas
R. Günay

Van
Ş. Kösereisöğlü

Zonguldak

A. F. Ak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Bâzi cürümlerden dolayı memurlar ve şerikleri hakkında takip ve muhakeme usulüne dair 1609 sayılı Kanununun 3 ncü maddesinin kaldırılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Bâzi cürümlerden dolayı memurlar ve şerikleri hakkında takip ve muhakeme usulüne dair 1609 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü Bakanlar Kurulu yürütür.

27. 3. 1962

Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
A. Eyidoğan

Başbakan
İ. İnönü

Devlet Bakanı ve

Dışişleri B. V.
T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı
N. Ökten

Adalet Bakanı
S. Kurutluoğlu

İçişleri Bakanı
A. Topaloğlu

Maliye Bakanı
Ş. İnan

Bayındırlık Bakanı
E. Paksüt

Sağlık ve Sosyal
Yardım Bakanı
S. Seren

Tarım Bakanı
C. Oral

Çalışma Bakanı
B. Ecevit

Basın-Yayın ve Turizm
Bakanı

K. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı
A. Doğan

Devlet Bakanı
N. Su

Millî Savunma Bakanı
İ. Sancar

Dışişleri Bakanı Vekili
T. Feyzioğlu

Millî Eğitim Bakanı
H. İncesulu

Ticaret Bakanı
İ. Gürsan

Gümrük ve Tekel
Bakanı

Ş. Buladoğlu

Ulaştırma Bakanı
C. Akyar

Sanayi Bakanı
F. Çelikbaş

İmar ve İskân Bakanı
M. Güven